

Jednaka prava
za svu decu.

IZVEŠTAJ O RADU
MREŽE ORGANIZACIJA ZA DECU SRBIJE - MODS
2015

S A D R Ž A J

UVOD.....	2
1. REALIZOVANE AKTIVNOSTI U SKLADU SA ZADACIMA IZ STRATEŠKOG PLANA MODS-a.....	3
1.1 Skupština MODS-a.....	3
1.2 Upravni odbor MODS-a.....	3
1.3 Tematske grupe MODS-a.....	4
1.4 Savet dece MODS-a	5
1.5 Sekretarijat MODS-a.....	5
2. REALIZOVANE AKTIVNOSTI USMERENE KA OSTVARIVANJU POSTAVLJENIH CILJEVA MREŽE....	6
2.1 Povećanje učešća organizacija u formiranju politika za decu.....	6
2.2 Uspostavljanje kanala komunikacije između Mreže i lokalnih, pokrajinskih i republičkih organa i institucija, institucija i tela Evropske unije i drugih međunarodnih tela.....	8
2.3 Uspostavljanje saradnje sa drugim mrežama i organizacijama.....	8
2.4 Povećanje vidljivosti doprinosa organizacija građanskog društva unapređenju položaja dece	9

UVOD

Mreža organizacija za decu Srbije – MODS okuplja organizacije koje svojim delovanjem doprinose ostvarivanju prava, unapređenju položaja i poboljšanju kvaliteta života dece u Srbiji.

Misija Mreže organizacija građanskog društva za decu je ostvarivanje prava, unapređenje položaja i poboljšanje kvaliteta života dece u Srbiji.

Ciljevi Mreže organizacija građanskog društva za decu su:

- Povećanje učešća organizacija građanskog društva i dece u formiranju politika za decu;
- Razvijanje kapaciteta organizacija za unapređenje položaja dece i jačanje međusobne saradnje;
- Uspostavljanje kanala komunikacije između mreže i lokalnih, pokrajinskih i republičkih organa i institucija, institicija i tela Evropske unije i drugih međunarodnih tela;
- Uspostavljanje saradnje sa drugim mrežama i organizacijama;
- Povećanje vidljivosti doprinos organizacija građanskog društva unapređenju položaja dece.

Mreža se svojim radom zalaže za:

- Ostvarivanje prava sve dece;
- Život sve dece u porodičnom okruženju i unapređenje podrške porodici;
- Povećanje socijalne uključenosti i razvijanje inkluzivnog društva;
- Smanjenje siromaštva dece;
- Unapređivanje dostupnosti i kvaliteta formalnog i neformalnog obrazovanja i kulture;
- Unapređivanje dostupnosti i kvaliteta zaštite zdravlja, životne sredine i bezbednosti dece;
- Zaštitu dece od zlostavljanja, zanemarivanja, iskorišćavanja i nasilja;
- Veća izdvajanja, adekvatnije planiranje i raspodelu, kao i transparentnije trošenje budžeta.

1. REALIZOVANE AKTIVNOSTI U SKLADU SA ZADACIMA IZ STRATEŠKOG PLANA MODS-A

Mreža organizacija za decu Srbije – MODS realizovala je aktivnosti u skladu sa strateškim planom i, planom aktivnosti tematskih grupa MODS-a. Na kraju 2015. godine MODS je imao ukupno 75 organizacija članica.

1.1 Skupština MODS-a

31.10 – 1.11.2015. u Kragujevcu održana je redovna godišnja skupština Mreže organizacija za decu Srbije – MODS. Na skupštini, na kojoj je bilo prisutno 54 predstavnika članica MODS-a, usvojen je Strateški plan MODS-a za period 2015 – 2020 sa prioritetima i ciljevima za zagovaračke aktivnosti. Usvojeni su prioriteti javnog zastupanja za 2016. Usvojen je godišnji izveštaj o aktivnostima MODS-a. Skupština je odobrila prijem 11 novih članica u MODS. Na skupštini je pored toga, razmatran i Etički kodeks MODS-a. Radna verzija Etičkog kodeksa biće prosleđena članicama na konsultacije.

1.2 Upravni odbor MODS-a

Upravni odbor MODS-a, sastavljen je od predstavnika/ca 9 članica, određivao je strateške pravce razvoja, programsko delovanje, definisao predloge planova i programa rada, predstavlja MODS u javnosti.

U 2015. godini održane su 2 sednice Upravnog odbora 1 u Beogradu i 1 u Vrnjačkoj Banji. Na sednicama su članovi Upravnog odbora upoznati sa realizovanim i planiranim aktivnostima MODS-

a, razmatrani su strateški pravci razvoja MODS-a i izrada strateškog plana razvoja MODS-a za period 2015-2020, Pravilnik o radu UO, međunarodna saradnja sa nacionalnim mrežama za decu u regionu, sa međunarodnim mrežama: regionalnom mrežom za zaštitu dece ChildPact i evropskom mrežom Eurochild. Saradnja članova Upravnog odbora je bila na veoma visokom nivou, a pored redovnih sastanaka, neformalna komunikacija se odvijala gotovo svakodnevno putem telefonskih razgovora i razmenom imejlova.

1.3 Tematske grupe MODS-a

Mreža organizacija za decu je formirala 4 tematske grupe prema sledećim prioritetima: zaštita dece od nasilja, socijalno uključivanje, inkluzivno obrazovanje, participacija dece.

U rad tematskih grupa aktivno je uključeno 70 članica MODS-a. Na sastancima tematskih grupa članice MODS-a su upoznate sa relevantnim politikama i dogovorene zajedničke aktivnosti. Predstavnici 4 organizacije koordinirali su rad tematskih grupa u saradnji sa sekretarijatom MODS-a.

1a) SIROMAŠTVO DECE I SOCIJALNA UKLJUČENOST

Centar za proizvodnju znanja i veština, Tatjana Lazor Obradović

1b) PREVENCIJA I ZAŠTITA DECE OD NASILJA

UG Korak napred, Radomir Jevtić

2a) KVALITETNO OBRAZOVANJE I INKLUIZIJA

Inicijativa za inkluziju VelikiMali, Valentina Zavišić

2b) PARTICIPACIJA DECE

Otvoreni klub, Jelena Mihajlović

Odražana su 4 sastanka tematskih grupa:

Sastanak TG Prevencija i zaštita dece od nasilja održan je u Beogradu. Na sastanku je razmatrano unapređivanje i usvajanje akcionog plana tematske grupe "Zaštita dece" za 2015. godinu. Članice MODS-a su upoznate sa rezultatima istraživanja o organizovanoj zaštiti dece od nasilja u lokalnim zajednicama u Srbiji. Pored toga, predstavljen je članicama Indeks dečije zaštite i rezultati Indeksa za Srbiju.

Sastanak TG Kvalitetno obrazovanje i inkluzija održan je Beogradu. Sastanak je iskorишćen da se članice upoznaju sa relevantnim aktivnostima i inicijativama u oblasti inkluzivnog obrazovanja. Članice su upoznate da Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja planira uspostavljanje posebne Grupe za inkluzivno obrazovanje. Kao resurs i izvor informacija o inkluzivnom obrazovanju preporučen je sajt <http://inkluzivno-obrazovanje.rs/> i FB grupa Inkluzivno obrazovanje Snežana Lazarević je predstavila Mrežu podrške inkluzivnom obrazovanju <http://www.mrezainkluzija.org/>. Plan je da se uspostavi bliža saradnja sa MIO. Učesnici sastanka su upoznati sa tim da je formirana Radna grupa 18, koja se bavi Pregovaračkim poglavljima 25 (Nauka i istraživanje) i 26 (Obrazovanje i kultura) u okviru Nacionalnog konventa o Evropskoj uniji (NKEU).

Sastanak TG Siromaštvo dece i socijalna uključenost održan je u Novom Sadu u organizaciji Centra za proizvodnju znanja i veština. Posebna tema sastanka je bila izmena Zakona o socijalnoj zaštiti. Upućen je poziv članicama da se uključe u konsultativni proces za zakonske izmene. Najavljen Okrugli sto Osnaživanje porodica sa decom koje su suočene sa višestrukom deprivacijom - 30. marta u Beogradu, koji je MODS planirao u saradnji sa Fondacijom SOS Dečije selo i FICE Srbije. Najavljen

konkurs za kratke priče o deci koja žive u situaciji siromaštva i socijalne isključenosti; dogovoren je da se pripremi infografik na temu razdvajanja porodica. Predstavnici Praxisa su prezentovali Poglavlje 23 i segmente koji su relevantni za dečiju zaštitu, kao i sam proces pregovora o pridruživanju tj. širi kontekst. Predstavljena je inicijativu za izmenama Zakona o finansijskoj podršci porodici sa decom.

Sastanak TG Participacija dece održan je u Nišu u organizaciji Društva za razvoj dece i mlađih – Otvoreni klub. Na sastanku su razmatrane i najavljujane aktivnosti: Raspisivanje Konkursa za decu na temu participacije i prava deteta Otvorenog kluba (fotografija/kratak film), predstavljanje rezultata ankete i konkursa. Izrada preporuka Saveta dece; Izrada online upitnik za decu o participaciji, UN KPD.

Zajednička sesija dece i odraslih, predstavnika organizacija, članova tematske grupe za participaciju MODS-a, kao i predstavnika Unije srednjoškolaca i Vršnjačke mreže za inkluzivno obrazovanje bila je posvećena pitanjima iz oblasti prava na nediskriminaciju, obrazovanje i participaciju. Predstavnicima organizacije je predstavljen Treći opcioni protokol i upoznati su se zagovaračkim aktivnostima koje su do sada realizovane u okviru Inicijative za ratifikaciju OP3 CRC. Takođe, deca su predstavila čime su se bavili na prethodnim sesijama, a predstavnici organizacija su ponudili svoju podršku u širenju informacija o konkursu i on-line anketi, kao i obezbeđivanju resursa (privremeno korišćenje foto-aparata, video kamere, interneta, računara itd) za decu iz osetljivih grupa kojima se organizacije bave, ukoliko žele da učestvuju na konkursu ili u on-line istraživanju. Dogovoren je da Savet dece MODS-a, izradi nacrt izjave o inkluzivnom obrazovanju i da se u konsultacijama sa Vršnjačkom mrežom za inkluzivno obrazovanje, Panelom mlađih, Omladinskom mrežom izradi finalni dokument koji će sadržti stav i mišljenje dece o inkluzivnom obrazovanju.

1.4 Savet dece MODS-a

Savet dece MODS-a predstavlja savetodavno telo koje štiti interes dece, a čine ga deca od 13 do 18 godina, kao predstavnici dece u ime organizacija članica. Članovi Saveta dece uključeni su u aktivnosti Mreže, procese donošenja godišnjeg plana aktivnosti i drugih dokumenata.

Savet dece MODS-a učestvovao je u izradi nacrta izjave o inkluzivnom obrazovanju u konsultacijama sa Vršnjačkom mrežom za inkluzivno obrazovanje, Panelom mlađih i Omladinskom koja sadrži stav i mišljenje dece o inkluzivnom obrazovanju. Članovi Saveta dece MODS-a učestvovali su na sastanku TG Participacija dece u Nišu.

1.5 Sekretarijat MODS-a

Sekretarijat MODS-a je osnovan sa ciljem da pruža tehničku podršku i da pomogne dalji rad MODS-a. Uloga Sekretarijata sastoji se u obezbeđivanju uslova za razmenu informacija, logističku i tehničku podršku za aktivnosti MODS-a i njenih članica. Sekretarijat MODS-a je pored redovnih aktivnosti, pripremao organizaciju godišnje skupštine MODS-a, organizovanje i realizaciju 2 sastanaka Upravnog odbora i 4 sastanka tematskih grupa MODS-a. Uspostavljen je efikasan sistem komuniciranja sa predstvincima organizacija članica MODS-a, kao i sa delegiranim članovima tematskih grupa, Upravnim odborom, Savetom dece MODS-a. MODS ima svoj sajt www.zadecu.org, sa ažuriranim bazom organizacija članica, a zastupljen je i na društvenim mrežama kao što su Facebook, Twitter i YouTube. Za potrebe interne komunikacije između članova MODS-a, postoji Google grupa „zadecu“ koja je izuzetno aktivna i na kojoj članovi svakodnevno razmenjuju relevantne informacije iz oblasti promocije i ostvarivanja prava deteta.

2. REALIZOVANE AKTIVNOSTI USMERENE KA OSTVARIVANJU POSTAVLJENIH CILJEVA MREŽE

Drugi deo izveštaja odnosi se na aktivnosti MODS-a koje su realizovane u periodu janura 2015. do decembar 2015. godine. Realizovane aktivnosti i postignuti rezultati podeljeni su u 4 celine, prema postavljenim strateškim ciljevima MODS-a.

2.1 Povećanje učešća organizacija u formiranju politika za decu

U Beogradu je održan okrugli sto „Podrška porodici – podrška deci/prevencija izdvajanja dece iz porodice“ koji su organizovali Mreža organizacija za decu Srbije – MODS, Fondacija SOS Dečija sela Srbija i Udruženje stručnjaka za podršku deci i porodici „FICE SRBIJA“ uz pokroviteljstvo Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja i uz podršku UNICEF-a.

Okrugli stoje organizovan je sa ciljem pružanja podrške naporima da se unaprede rešenja kojim će se spričiti razdvajanje porodica i izmeštanje dece. Namera organizatora ovog skupa bila je da se pokrene nacionalni dijalog i uključe relevantni stručnjaci, institucije i organizacije civilnog društva.

MODS u saradnji sa Fondacijom SOS Dečija sela i FICE Srbija pripremio i uputio preporuke ministarstvu rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja na temu prevencije izdvajanja dece iz porodice

MODS je pripremio u saradnji sa članicama i uputio ministarstvu socijalne politike preporuke i predloge za izmene zakona o socijalnoj zaštiti.

MODS uključio članice u konsultativni proces za predlog izmena **Zakona o finansijskoj podršci porodici**.

MODS je učestvovao u inicijativi, izradi i implementaciji **Indeksa dečije zaštite** u saradnji sa regionalnom koalicijom mreža ChildPact

Izrađen predlog praktične politike o smernicama za planiranje i pružanje adekvatne intersektorske podrške za inkluzivno obrazovanje u lokalnoj zajednici.

U saradnji sa mrežama za prava deteta i prava žena MODS pokrenuo inicijativu da Republika Srbija pristupi **Programu za prava, jednakost i državljanstvo** (Rights, Equality and Citizenship – REC). Iz ministarstva pravde smo dobili informaciju da će Republika Srbija pristupiti ovom programu u 2017.

MODS je učestvovao u javnoj raspravi o zakonu o udžbenicima

MODS je podneo prijavu Regulatornom telu za elektronske medije – REM povodom emisije DNK-a u saradnji sa organizacijama za ženska prava.

MODS je sa Otvorenim klubom i ChildPactom objavio konkurs za kratku istinitu priču o deci i mladima koji su u riziku o socijalne i ekonomske marginalizacije.

Predstavnici Mreže organizacija za decu Srbije - MODS učestvovali su na međunarodnoj konferenciji Jugend im Wandel / Youth in Transition 21 – 23. jun 2015. koju su zajednički organizovali Fondacija Agapedia, Mreža organizacija za decu Srbije - MODS, Udruženje Breza uz podršku GIZ i Europäische Akademie Berlin.

Centar za rad sa decom, mladima i porodicom „Vrdničak“ iz Vrdnika predstavlja je MODS-a na međunarodnom forumu *Jugend im Wandel* Fondacije Agapedija. 4. do 6. juna 2015.

Kampanja za deinstitucionalizaciju: „Otvaramo vrata za decu Evrope“

MODS je uključen u kampanju „Otvaramo vrata za decu Evrope“ kojom koordiniraju organizacije Eurochild i Hope and Homes for Children, a kampanja uključuje organizacije i mreže organizacija za decu iz Bosne i Hercegovine, Bugarske, Estonije, Grčke, Mađarske, Letonije, Litvanije, Moldavije, Poljske, Rumunije, Ukrajine i Srbije. Cilj panevropske kampanje zastupanja „Otvaramo vrata za decu Evrope“ je unapređenje kvaliteta života dece i mladih koji su u riziku ili u procesu napuštanja alternativne brige širom Evrope, kroz promovisanje deinstitucionalizacije.

Kampanjom u Srbiji koordinira Inicijativa za prava osoba sa mentalnim invaliditetom MDRI-S u partnerstvu sa MODS-om. Na nacionalnom nivou, cilj je da se započne izrada sveobuhvatne strategije deinstitucionalizacije i akcionog plana koji će jasno operacionalizovati ciljeve, aktivnosti, korake i aktere u procesu transformacije ustanova, kao i obezbeđivanje sredstva iz Evropske unije iz Instrumenta za prepristupnu pomoć (IPA) i njihovom korišćenju za razvijanje lokalnih usluga podrške kako bi se sprečila dalja institucionalizacija i obezbedio povratak dece iz institucija u lokalnu zajednicu.

2.2 Uspostavljanje kanala komunikacije između Mreže i lokalnih, pokrajinskih i republičkih organa i institucija, institucija i tela Evropske unije i drugih međunarodnih tela

U decembru u Domu Narodne skupštine u Beogradu održano je javno slušanje na temu „Zaštita dece u Srbiji – od zakona do sproveđenja“ u organizaciji Odbora za rad, socijalna pitanja, društvenu uključenost i smanjenje siromaštva, na predlog Mreže organizacija za decu Srbije i Društva za razvoj dece i mladih – Otvoreni klub. Tema javne debate su reformski procesi i postignuti rezultati u oblasti dečije zaštite u Srbiji i unapređenje zakonodavnog okvira u interesu dece i najranjivijih grupa koje su na marginama društva i društveno isključene. Pored toga, na skupu je predstavljen Indeks dečije zaštite kao doprinos razvoju politika koje se zasnivaju na dokazima i podacima.

Nastavljena je saradnja sa Timom za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva. Odvija se redovna komunikacija i razmena informacija. **sa Kancelarijom za saradnju sa civilnim društvom.**

DOPRINOS IZVEŠTAJU O NAPRETKU SRBIJE ZA 2015

Mreža organizacija za decu Srbije pripremila je i uputila dopis sa preporukama Delegaciji Evropske unije u Srbiji o napretku Srbije za 2015. Ukazano je na težak položaj dece u ustanovama, nastavku procesa deinstitucionalizacije, potrebi da se unapredi položaj dece romske nacionalnosti koja su pravno nevidljiva, imaju otežan pristup zdravstvenoj zaštiti i skrenuta pažnja da su deca u najvećem broju žrtve trogine ljudima u Srbiji.

2.3 Uspostavljanje saradnje sa drugim mrežama i organizacijama

Saradnja MODS-a sa Eurochild-om

Mreža organizacija za decu Srbije - MODS je Nacionalna partnerska mreža (NPN) Eurochilda. Trenutno postoji 18 NPN koje predstavljaju više od 1900 organizacija koje se bave zaštitom prava deteta širom Evrope. Na sastanku Nacionalnih partnerskih mreža koji je održan od 23. do 24. septembra 2015. u Amsterdamu, MODS je predstavljala Jasmina Miković, članica Upravnog odbora MODS-a i zamenica izvršne direktorke Praxisa. Pored toga, Jasmina Miković je učestvovala na zajedničkoj sesiji Eurochild-a i Evropske mreže ombudsmana za decu (ENOC) u Amsterdamu na kojoj je predstavila saradnju MODS-a i zamenice zaštitnika građana za prava deteta.

Sastanak 18 nacionalnih partnerskih mreža (NPN), koji je održan 24. septembra u Amsterdamu, Holandija, pokazao je potrebu za postojanjem koordiniranog pristupa na nivou Evrope kako bi se države članice EU ohrabrike u radu na poboljšanju života dece i mladih. Grupa nacionalnih mreža za prava deteta, koje predstavljaju više od 1900 organizacija koje se bave zaštitom prava deteta širom Evrope, pozvala je na snažnije usmeravanje na nivou EU kako bi se pružila pomoć članicama EU u unapređivanju i zaštiti prava deteta u Evropi.

Saradnja MODS-a sa ChildPact-om

U saradnji sa međunarodnom regionalnom mrežom ChildPact, Mreža organizacija za decu Srbije – MODS je učestvovala u izradi Indeksa dečije zaštite koji treba da pokaže stanje reforme na

nacionalnom nivou i posluži kao osnov za stvaranje regionalne platforme za praćenje reforme i implementacije mera dečije zaštite. Indeks dečije zaštite meri stepen razvoja i učinka jedne zemlje u oblasti zaštite dece i daje mogućnost da se rezultati porede širom regiona. Indeks omogućuje rasprave o politikama zasnovane na dokazima, povezuje različite aktere i sektore, ohrabruje nove napore za prikupljanje podataka, obezbeđuje platformu za međusobno učenje na regionalnom nivou.

2.4 Povećanje vidljivosti doprinosa organizacija građanskog društva unapređenju položaja dece

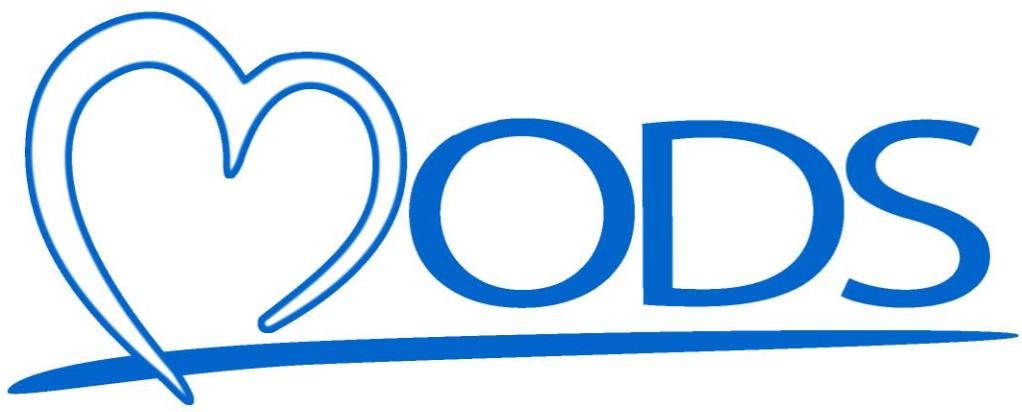
Saopštenja za javnost i press clipping

MODS je pripremio i objavio sledeća saopštenja:

- PREVENCIJA IZMEŠTANJA DECE IZ PORODICE (30.3.2015.)
- MEĐUNARODNI DAN DETETA (1.6.2015.)
- Deca bez pratnje – najranjivija (29.9.2015)
- Sva deca u Srbiji su jednakih, samo su neka jednakija (20.11.2015.)

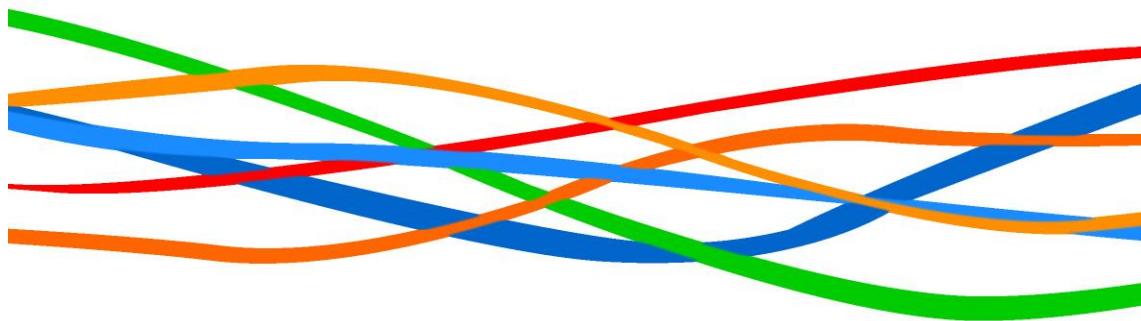
Razmena informacija preko društvenih mreža

Pored sajta www.zadecu.org, MODS aktivno koristi Facebook stranicu, Twitter nalog i YouTube kanal za promovisanje svojih aktivnosti. Pored ovih vesti, na otvorenoj Google grupi „zadecu“, više od 200 članova grupe gotovo svakodnevno razmenjuje korisne informacije i aktuelnosti, čineći bržu, lakšu i jednostavniju komunikaciju sa članicama Mreže. MODS izdaje elektronske biltene koji sadrže informacije i novosti koje mogu biti od značaja ili interesantne za organizacije članice, kao i informacije o aktivnostima organizacija članica. U 2014. godini, ukupno je objavljeno 2 broja. Sve organizacije su i dalje pozvane da šalju vesti Sekretarijatu MODS-a na e-mail office@zadecu.org.

MREŽA ORGANIZACIJA ZA DECU SRBIJE - MODS

NETWORK OF ORGANIZATIONS FOR CHILDREN OF SERBIA - MODS

Sekretarijat MODS-a

office@zadecu.org

www.zadecu.org